

U SPOMEN: + Ante Brkić (1929. – 2006.)

»Ne žalim batine, izgublenu godinu, mučenja, jer sam govorio istinu o nevino pogubljenim profesorima-franjevcima i još i danas u duši ponavljam riječi pjesme Tvrtka Jelčića *Mrtvima koji žive*, a one glase: *Oni nisu mrtvi, u nama žive, s nama se i danas bore, govore, dozivaju, ... vole*«.

► Piše: don Damjan Raguž

Ante Brkić rođen je 4. srpnja 1929. u Stubici, župa Studenci, a umro je 17. veljače 2006. u Petrinji. Četiri razreda niže gimnazije s malom maturom završio je u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji na Širokom Brijegu. Tu je zarobljen 7. veljače 1945. kada su partizani poubijali sve zatočene franjevce.

Školske godine 1945./46. pošao je u V. razred muške realne gimnazije u Mostaru. U mjesecu listopadu 1945. susreo se s dr. fra Bonicijem Rupčićem koji ga je pitao ima li hrabrosti napisati neku crticu iz života đaka i profesora u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji na Širokom Brijegu. Ante je bio iznenađen, zatečen, uzbuđen i u teškoj dilemi: ako napiše istinu, u zatvor će, ako odbije, ne bi bio dostojan spomenuti ime širokobrijeških mučenika.

Kao svjedok tadašnjih ratnih zbivanja, Ante je napisao opširno izvješće koje je naslovio *Široki Brijeg u vrtlogu II. svj. rata*. Cilj mu je bio poreći OZNINE tvrdnje da je u širokobriješkoj gimnaziji postojala organizacija ustaške mladeži, da je Široki Brijeg bio ustaški logor te da su fratri imali oružje i pucali na partizane za vrijeme borbi.

Ubrzo nakon toga Ante je uhićen, podvrgnut strašnim torturama u zloglasnoj Čelovini u Mostaru. Trebalo ga je prisiliti da opozove sve što je napisao. No, ostao je dosljedan svom izvješću pa je osuđen na višemjesečnu kaznu zatvora zbog navodno počinjenog kaznenog djela neprijateljske propagande. Istodobno je izbačen i iz škole uz zabranu nastavka daljnjeg školovanja u svim srednjim školama u Mostaru pa

je morao ponavljati V. razred i završiti ga u Sarajevu. U jednom svom kratkom životopisu Ante kaže: »Ne žalim batine, izgublenu godinu, mučenja, jer sam govorio istinu o nevino pogubljenim profesorima-franjevcima i još i danas u duši ponavljam riječi pjesme Tvrtka Jelčića *Mrtvima koji žive*, a one glase: *Oni nisu mrtvi, u nama žive, s nama se i danas bore, govore, dozivaju, ... vole*«.

Ipak, Ante je VI. i VII. razred gimnazije završio u Mostaru. Koncem studenoga 1949. na jednom skupu đaka, kako je to bio običaj, oštrim je riječima osudio getoizaciju Hercegovine. Naime, nijedan đak iz Hercegovine, ako je bio hrvatske narodnosti, nije mogao dobiti stipendiju dok su je drugi dobivali bez poteškoća. Osim toga, OZNA je često pretresala njihove stanove tražeći bilo što sumnjivo da bi im se sudilo. Odmah nakon toga Ante je s još petoricom uhićen, pretučen i osuđen na višemjesečnu kaznu zatvora zbog, navodno, iznošenja lažnih i alarmantnih vijesti koje izazivaju uznemirenost građana i ugrožavaju javni red i mir. Tada je na dvije godine zatvora osuđen i Vladimir Vasilj, kasnije svećenik isusovac. Ante je izgubio i tu školsku godinu. Nakon izlaska iz zatvora početkom mjeseca lipnja 1950., ponovno se prihvatio knjige i koncem mjeseca kolovoza 1950. uspješno je položio VIII. razred i veliku maturu. Već iste godine, školske 1950./51., u Zagrebu se

kao izvanredni student upisao na Pravni fakultet te je dvije godine radio i studirao.

Posljednju godinu studija bio je stipendist bivšega NOK-a Petrinja, a diplomirao je u svibnju 1955. Jedno je vrijeme radio kao pravnik u upravi, a potom prešao u Petrinju gdje je postao sudačkim vježbenikom na općinskom sudu. Nakon položenoga pravnog ispita postaje sucem, a potom i predsjednikom petrinjskog općinskog suda. Jasno je da nakon ovakvoga mučeničkog života i nakon svjedočenja o istinitosti događanja na Širokom Brijegu, Ante nikada nije bio član Saveza komunista.

Po strani nije ostao ni 1971. Naprotiv, aktivno je radio na osnivanju ogranaka Matice hrvatske u Petrinji. Za zasluge u Domo-vinskom ratu odlikovan je Redom hrvatskog pletera i Spomenicom domovinske za-

hvalnosti. Bio je član Hrvatskoga društva političkih zatvorenika.

»Blago vama kad vas – zbog mene – pogrde i prognaju i sve zlo izlažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!« (*Mt* 5, 11 - 12).

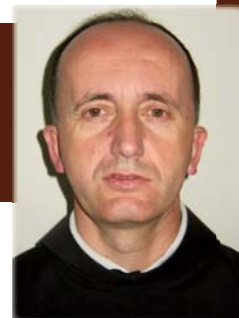
Uvjereni smo da će dobri Bog – pravedan sudac – nagraditi našega Antu za junačko svjedočenje i mukotrpan život te borbu za *krst časni i slobodu zlatnu*, a nama ostaje poruka da slijedimo ovakve primjere drage nam kršne Hercegovine i hrvatskoga naroda.

Preneseno iz časopisa *Povezanost*, XI., 22, Studenci, prosinac 2007., str. 84. – 85. ✍

MOJA HERCEGOVINA

Tamo daleko preko brda,
dolina, njiva i planina,
tamo gdje kamen caruje
i ruži je raj,
tamo je moja Hercegovina,
moj kršni, dragi – zavičaj.

Ante Brkić

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vat. sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi »mučenik«, »mučeništvo«, »čudesa« i slično imaju u ovom glasilu samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

Dragi čitatelji!

Najprije vam hvala na toplom primitku prvoga broja ovoga našeg glasila. Polako ali sigurno ono ulazi u našu svijest i u naše domove. Zavrjedila je to tematika koju obrađuje. Ima li ijedne hrvatske kuće koju II. svj. rat nije bolno dotaknuo? Političke su opcije bile različite. No, prepustimo povijesti da odgovori koja je i je li ijedna bila prava. Za nas je danas važno da se prestanemo dijeliti i da zajedno čuvamo državu koju smo s mukom stekli.

Nadam se da je i ovaj broj glasila »slijedio« navedeni put. Nije nam cilj povrjeđivati ničije rane, pobuđivati na osvetu, ili nešto slično, nego samo istražiti istinu, koju je ponekad bolno sagledati, ali koja nas jedina može osloboditi.

Pronašli smo i pronalazimo već mnoge svjedoke onoga što se dogodilo zlosretnih dana II. svj. rata. Ipak, svjedoka i svjedočenja nikada dosta. Slijedimo i najmanji trag da bismo se što više približili k pravoj istini. Zbog toga ponovno molimo i vas, dragi čitatelji, da nam u tome pomognete.

Obavijestite nas ako bilo što znate o našoj pobijenoj braći ili o onome što bi moglo dovesti do saznanja. Ponajprije će vam biti zahvalni oni na nebesima, a onda i mi. Ujedno je to priloga paljenju svjetla u našem hrvatskom narodu koje više nikada ne će dopustiti da se takvo što dogodi. Zlo se, naime, najviše boji svjetla. Ne dopuštajmo mu da nas iz tame ponovno vara!

Preporučite naše glasilo i drugima. Čim »presuše« živi svjedoci, povećat ćemo broj izlaženja. Naravno da ovom prilikom pozivamo i na suradnju. Rubrike su se prilično ustalile pa nije teško shvatiti koja građa dolazi u obzir.

O svemu onome što činimo možete podrobno svakodnevno čitati preko naših internetskih stranica. Već smo počeli raditi na njihovom preoblikovanju pa će, nadam se, biti još zanimljivije i bogatije sadržajem.

A kao i obično, 7. veljače vidimo se na Širokom Brijegu!

Mir i dobro!

STOPAMA POBIJENIH

Nakladnik:

Vicpostulatura postupka mučeništva
»Fra Leo Petrović i 65 subraće«

Glavni i odgovorni urednik:

fra Miljenko Stojić, vicpostulator

Lektura i korektura:

Zdenka Leženić

Adresa:

Vicpostulatura, Trg sv. Ante 1,
88320 Ljubuški – Humac, BiH;
Vicepostulatura, pp, 20352 Vid, RH
tel.: (039) 832-582
faks: (039) 832-585
e-pošta: mostar@pobijeni.info
internet: www.pobijeni.info

Grafički prijelom i tisak:

FRAM-ZIRAL, Mostar

Glasilo izlazi polugodišnje:

siječanj i srpanj

Godišnja pretplata:

BiH 6 KM, RH 24 KN,
EU 6 EUR, SAD i Kanada 10 USD

Slanje pretplate i dobrovoljnih priloga (s naznakom za što):

a) poštanskom uputnicom

b) UniCredit Bank:

žiroračun: 33 8100 2 20234 8065

devizni račun: SWIFT: UNCRBA 22;

IBAN: Ba 393380604818137482

Cijena pojedinog primjerka:

3 KM; 12 KN; 3 EUR; 5 USD

ISSN: 1840-3808

IZ SADRŽAJA

Iz ljetopisa	4	Odjek u umjetnosti	43
Podsjetnik	6	Razgovor	44
Povijesne okolnosti	10	Iz Vicepostulature	46
Stratišta	11	Izdavaštvo	47
Pobijeni	23	Darovatelji	47
Djela pobijenih	41		